

Šebelová, Zuzana

Tažení Karla VIII. do Itálie

In: Šebelová, Zuzana. *Stručné poznámky k Úvodu do dějin a kultury Itálie : (V.-XIX. století)*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 77-78

ISBN 978-80-210-7073-8; ISBN 978-80-210-7076-9 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131754>

Access Date: 20. 03. 2025

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Tažení Karla VIII. do Itálie

V téže době měla Francie a její král **Karel VIII.** snahu postupně ovládnout rozdrobenou a přitom pohádkově bohatou Itálii. Proti byl císař Maxmilián I. a spolu s ním Španělsko, Benátky a Švýcarská konfederace. Karlovo tažení v Itálii naopak podporovali: **Ludovico Moro**, který se domníval, že tak dojde k oslabení Neapolského království; **Savonarola** – věřil, že bude nastolen nový křesťanský řád; kardinál **Giuliano della Rovere** (budoucí papež Julius II.) – doufal v zákrok proti Alexandru VI.; neapolští baroni – byli ochotni zradit svého krále. Karel VIII. si činil nárok především na Neapol, a to v rámci dávného francouzsko-aragonského soupeření o vliv na jihu Itálie. V srpnu 1494 vstoupil do Itálie, v listopadu přitáhl s armádou k Florencii. Savonarola již dříve prorokoval, že Itálii stihne trest za její neřesti. Když se objevila francouzská armáda, mnozí lidé v tom zřejmě viděli naplnění prorocství, domnívali se, že jsou to v prorocstvích slibované „nebeské pluky“, které mají zbavit Itálii tyranů i papežského zneužívání moci. Současně však postoj **Piera de' Medici**, který Francouze bez váhání vpustil do města a dokonce jim vydal pevnost v Sarzaně, zapříčinil protimedicejské povstání. Florentáné se 9. listopadu 1494 vzbouřili a Medicejské z města vyhnali. Mluvčím Florencie se stal Savonarola, který s Karlem vyjednal, že výměnou za poskytnutí půjčky z města odtáhne. Tím Savonarolova autorita ještě více vzrostla. K moci se dostali odpůrci Medicejských, kteří reformovali ústavu a vyhlásili skutečnou republiku. Důležitou roli v ní hrál **Paolo Antonio Soderini** z demokratické strany, vyslanec v Benátkách a později gonfaloniere di giustizia (1497), který přizval ke spolupráci také Savonarolu. Savonarolovy radikální požadavky týkající se morálky a jeho kritika zesvětštělé církve vzbudily odpor papeže, který Savonarolovi v roce 1496 odebral právo kázat. Ve Florencii zatím panoval chaos a začal se projevovat hospodářský úpadek. Savonarolovi odpůrci se snažili o co největší destabilizaci poměrů, aby co nejširší vrstvy obyvatel projevíly nespokojenost. K tomu také došlo a Savonarolovi stoupenci zvaní „piagnoni“ začali ztrácet půdu pod nohama. **Savonarola** byl zatčen, popraven oběšením a spálen na hranici (1498). Florentská republika však trvala až do návratu Medicejských v roce 1512. K jejím významným představitelům patřil **Pier Soderini** a také např. **Niccolò Machiavelli**, diplomat, historik, dramatik a prozaik, autor slavného pojednání *Vladař* (1513).

Vrátíme-li se k roku 1494, tažení Karla VIII. Itálií pokračovalo úspěšně a jeho vojsko vstoupilo do Říma, kde **Alexandr VI.** nekladl odpor a přistoupil na vzájemnou dohodu, jeho syn **Cesare Borgia** navíc měl vojsko doprovodit až do Neapole. Tím, že králům Anglie, Španělska a Habsburkům uznal některé teritoriální zisky, měl Karel jejich tichý souhlas s útokem na Neapolské království. Za tím účelem se spojil s Ludovikem Morem. **Karel VIII.** si činil nárok na Neapol (byl spřízněn s rodem Anjou, který tam dříve vládl – Marie z Anjou byla jeho babička). Dobýt Neapol se mu podařilo 22. února 1495. Chtěl si tam mj. vybudovat základnu pro plánovanou křížovou výpravu. Proti Karlovi však ještě téhož roku vznikla

Svatá liga (Alexandr VI., Španělsko, císařství, Švýcarsko, Benátky, Milán a vývojem situace vyděšený Ludovico Moro). Spojenectví mezi Španělskem a císařstvím bylo navíc upevněno sňatky potomků: Jana Šilena + Filip Sličný; její bratr Juan + Markéta Rakouská. Proti Svaté lize byl Savonarola, který doufal v podporu Karla VIII. pro své reformátorské plány. Když Francouzi z Neapole odtáhli na sever, král **Ferdinand II.** (1495–96) se mohl do Neapole vrátit. Zatímco Karel VIII. s vojskem ustupoval z Apeninského poloostrova, dohnala ho koaliční vojska pod vedením Franceska Gonzagy, 6. 7. 1495 se odehrála bitva u města **For-novo**, kde byl Karel poražen a nucen vrátit se do Francie.

Literatura:

- CHLÍBEC, Jan a Tomáš ČERNUŠÁK. *Savonarola a Florencie: jeho působení a estetické názory*. 1. vyd. Praha: Artefactum, 2008, 179 s. ISBN 978-80-86890-17-3.
- BRAMBACH, Joachim. *Borgiové: příběh renesanční rodiny*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2000, 335 s. ISBN 80-7202-629-1.
- HIBBERT, Christopher. *Borgiové a jejich nepřátelé: 1431–1519*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2011, 281 s., [5] s. obr. příl. ISBN 978-80-257-0541-4.
- BELLONCI, Maria. *Lucrezia Borgia: její život a její doba*. 1. vyd. Praha: Odeon, 1968, 525 s., obr. příl.
- MACHIAVELLI, Niccolò. *Vladař: Život Castruccio Castracaniho z Lukky*. 1. vyd., (Il Principe 4. čes. vyd.). Praha: Odeon, 1969, 188, [3] s.
- PREZZOLINI, Giuseppe. *Život Niccola Machiavelliho učitele vladařů*. V nakl. Faun vyd. 1. Praha: Faun, c1999, 137 s. ISBN 80-902018-9-x.